

det mig, hvis der skal være god og sund Mening i det hele. Nu mener jeg ikke, at den Reform, der er foreslaaet, paa nogen Maade skulde opsættes, til en saadan kommunal Reform kunde gennemføres. Det mener jeg ikke, men jeg mener, at man maa have det for Øje, at det er Endemaalet for Skatterebformbestræbelserne, og at derfor den Lov, der bliver vedtagen, maa være af en saadan Beskaffenhed, at den kan anvendes, ogsaa naar man en Gang kommer til en Reform paa det kommunale Omraade. Naar jeg gaar til den anden Side af den foreliggende Skatterebform og altsaa vender mine Tanker til Brændevinsskatten, saa mangler ogsaa der ganske sikkert noget. Ja, hvis man virkelig tror paa, at en Forhøjelse af Brændevinsskatten fra 18 Ø. til 1 Kr. pr. Pot ren Alkohol skulde bevirke, at man indskrænkede sit Brændevinsforbrug til omtrent Halvdelen — det ved jeg jo nok, eller tror i alt Fald at vide, at man fra Regeringens Side gaar ud fra — vil jeg ikke sige, der just kommer til at trænges til noget stort Tillæg til den foreslaaede Brændevinsskat. Men naar man har en anden Anskuelse, hvad jeg har, at vel vil en saa stærk Forhøjelse som fra 18 Ø. til 1 Kr. straks bevirke en betydelig Nedgang og selv maaske en mindre stadig Nedgang, vil det dog ikke have nogen væsentlig Betydning. I Virkeligheden vil man kunne regne, at Statskassens Indtægter derigennem ville stige ganske betydeligt, og det er da ret naturligt, at man kommer til at tænke: Men, hvad skulle vi da bruge de Indtægter til? Det er da ogsaa ret naturligt, at der stilles den Fordring op: Ja, skulle vi gaa ind paa en Brændevinsskat, skal man samtidig med den fremkomme med og gaa ind paa sociale Reforme, som kunne veje noget op mod Brændevinsskatten. Men man kan jo lade det Spørgsmaal ligge og indskrænke Forhøjelsen af Brændevinsskatten, hvis man i det hele taget vil have den, meget betydelig, saaledes at den i det væsentlige indskrænker sig til at være en Kompensation for den gennem Toldreformen stedfundne Nedgang i Statskassens Indtægter. Jeg siger blot: sætter man Brændevinsskatten saa højt, at der er Sandsynlighed for, at Statskassen derved vinder ikke saa ganske faa Millioner om Aaret, maa man ogsaa fremkomme med Forslag om, hvorledes disse Millioner skulle bruges.

Jeg skal nu forlade alt dette og gaa over til et andet Spørgsmaal, som principielt ikke har nær den Vigtighed, men som det alligevel forekommer mig har en meget

stor Betydning. Der har særlig fra agrarisk Side været opstillet Fordringer om, at man fra Statens Side skulde gøre, hvad der kunde gøres, for at trykke Rentefoden ned. Der er ogsaa i den Retning fra Regeringens Side tidligere gjort ikke saa lidt. Der er sket to Konverteringer, som i alt Fald have haft nogen Betydning i saa Henseende; om den har været mer eller mindre vedvarende, er et andet Spørgsmaal, men Betydning har den ganske vist haft. Men fra agrarisk Side har man forlangt betydelig mere. Man har forlangt Opretelsen af en stor Hypotekbank eller lignende, hvad man nu vil kalde det, som kunde overtage de væsentligste af Prioriteterne i Landets faste Ejendomme, og som da skulde, helt eller delvist, helst helt naturligt, garanteres af Staten, idet man siger: Staten risikerer jo intet, thi komme vi først saa vidt, at Kreditforeningerne gaa i Stykker her i Landet, saa er det saamænd det samme, hvad man mener om Statens Kredit, for saa ere vi alle fallit, baade Stat og Befolkning, med det samme. Det er ganske sandt, men paa den anden Side er det lige saa sikkert, at det vil være en stor Svækkelse for Statens Kredit, om Staten vilde gaa ind paa at garantere et bestemt Beløb af saadanne Kreditobligationer i de faste Ejendomme, selv om man indskrænkede dette Beløb til 150 eller 200 Millioner Kroner. Men hvis man gik ind paa det, tror jeg, man meget snart vilde komme op til 500 eller 600 Millioner, og det vilde svække Statens Kredit, idet det vilde blive opfattet og ikke kunde andet end opfattes, som om Staten havde forøget sin Statsgæld med saa mange Millioner, som der var Tale om. Det kunde ikke gaa an for Statens Skyld, og det vilde ikke nytte Prioritetsskyldnerne det allermindste, for Følgen vilde blot blive, at vedkommende Obligationer, baade Statens og de andre, vilde falde betydelig i Pris. Men jeg for mit Vedkommende tror, man kan gaa en anden Vej — det er noget, der tidligere har været Tale om, det er ikke noget, jeg finder paa, paa ingen Maade — nemlig at Staten stiller et betydeligt Garantifond for en saadan sammensluttet Kreditforening for hele Landet. Hvis Staten stillede et saadant Garantifond, lad os sige f. Eks. paa 5 pCt. af de udstedte Obligationers Beløb, og lad os antage, at disse gik op til 600 Millioner Kroner, saa vilde det altsaa blive et Garantifond paa 30 Millioner Kroner, og det vilde ikke komme Staten i mere end Trykningsomkostningerne til Obligationerne, thi den skulde